

Vikingskibsmuseets Venner
formanden

VELKOMST - ved 25 års-jubilæumsreceptionen 26. nov. 2015

Hjertelig velkommen til fejringen af foreningen "Vikingskibsmuseets Venners" 25 års jubilæum. Det er rent faktisk netop i dag for 25 år siden, at foreningen blev stiftet af visionære foregangsmænd. Mit navn er Ole Christiansen, og jeg er formand for foreningen.

Det er en stor glæde for foreningen, at så mange har lyst til at være med til at fejre jubilæet med os. Tusinde TAK for det.

Det er særlig herligt, at så mange af foreningens trofaste medlemmer endnu en gang har fundet vej her til Vikingskibshallen. Det er jo alle Jer medlemmer, der er selve livsnerven i foreningen. Der skal også lyde en varm velkomst til alle foreningens gode samarbejdspartnerne blandt ledere og medarbejdere på Vikingskibsmuseet. Uden jeres løbende støtte og bistand kunne foreningen simpelthen ikke virke. Det er også rigtig dejligt at se repræsentanter fra både byrådet og fra vore lokale "naboforeninger" på det historiske område, fra andre foreninger i havneområdet, og fra vore samarbejdspartnere i øvrigt – og fra pressen. Hjertelig velkommen til Jer alle.

En særlig velkomst skal rettes til formanden for bestyrelsen på Vikingskibsmuseet, borgmester Joy Mogensen, som har lovet at hilse på foreningen lidt senere i programmet.

Jeg har varme lykønskninger til foreningen fra foreningens første og mangeårige formand fhv. hofmarskal Søren Haslund-Christensen, som var foreningens formand i de første 17 år og indtil 2007. Også ligeså varme lykønskninger fra fhv. departementschef Leo Bjørnskov, som var foreningens næste formand, inden jeg tog over i 2012. Jeg har været i kontakt med begge vore tidligere formænd, som bl a p g a bortrejse desværre ikke har mulighed for at være her i dag. Vore to første formænd følger begge levende med i foreningens virke. Jeg har lovet at viderebringe deres varme ønsker om held og lykke i foreningens fortsatte virke.

Jeg vil ikke nu holde en lang tale om venneforeningens virke i de forgange 25 år. Jeg vil alene pege på nogle punkter, som i mine øjne er vigtige at få nævnt på en dag som i dag.

Vikingskibsmuseets Venner er i øjeblikket inde i en rigtig god udvikling. Foreningen har det højeste medlemstal nogensinde, nemlig helt nøjagtigt netop i dag 493. Vi er altså lige ved at nå 500 medlemmer, som kunne være fint at nå her i jubilæumsåret – og der er jo endnu godt 4 uger tilbage af året. Vi har lagt en lille hvervefolder frem, hvis der er nogen, der vil hjælpe os med at nå medlem nummer 500 i år.

Den store medlemskreds er et godt og solidt fundament for foreningen og bestyrelsen i den løbende realisering af foreningsformålet, som kort og godt er, at *"støtte Vikingskibsmuseets aktiviteter og udbrede kendskabet hertil"*, som det så klart og præcist er nedfældet i foreningsvedtægterne.

Vore mange medlemmer - hvoraf der stadig er over 30 medlemmer, der har været med lige fra starten i 1990 - har gjort det muligt for foreningen stort set årligt i alle 25 år at yde økonomisk støtte til projekter på museet. Venneforeningen har rent faktisk samlet set indtil dato har ydet godt over 1 mio. kr. til museet i årenes løb. Vi har støttet mange forskellige projekter f eks vedligeholdelsen af museets skibssamling bl. a med uldsejl, og vi har støttet bøger, film og museets udstillingsaktiviteter. Foreningen lever altså også herved fint op til foreningsformålet ved vor løbende økonomiske støtte til Vikingskibsmuseet, der alene er muliggjort af medlemmernes kontingentbetalinger.

Der er også mere kontante fordele ved at være medlem af vor forening. Som bekendt giver medlemskabet af foreningen medlemmerne med en ledsager ubegrænset gratis adgang til museet. Med medlemskortet følger jo også gode rabatmuligheder i den velassorterede museumsbutik, som jeg ved at mange gør flittig brug af.

Men kernen i foreningens indre liv er jo - når alt kommer til alt - nok vore 5-6 årlige foredragsaftener, hvor vi løbende hører nyt om museets udvikling og om museets marinarkæologiske undersøgelser. Vi har også tit på foredragsprogrammet spændende emner indenfor Vikingeskibsmuseets arbejdsområder, når vi får besøg af kyndige fagfolk fra universiteter, lærestalter og andre museer. Man løber en reel stor risiko for at blive klogere ved at komme til foreningsforedragene. Vi har haft den store glæde i foreningen, at tilslutningen til vore foredrag har været stigende. F.eks. kom der i 2010 gennemsnitligt 56 deltagere til foredragene. Det tal er i 2014 steget til et gennemsnitligt deltagerantal på 108. Programmet for forårets foredrag ligger på bordene. Tag det med - studer det, og fortæl om det til venner og bekendte. Jo stærkere forening jo større og bredere løbende støtte til Vikingeskibsmuseet. Foredragene i foreningen optages meget velvilligt af museet på film, og man kan se eller gense dem ved at linke til venneforeningens hjemmeside.

Vi arbejder også i disse år sammen med Vikingeskibsmuseet på at udbygge de mere praktiske håndsrækninger, som vi i foreningen kan give museet med vore medlemmers frivillige arbejdskraft. Den indsats vil vi meget gerne udbygge i de kommende år. Der skal også her i dag rettes en tak til medlemmerne for denne indsats.

Vikingeskibsmuseets venneforening har selvfølgelig gennemgået en udvikling i de forløbne 25 år. Vi er måske nok i dag lidt mere lokalt forankret end ved starten i 1990, selvom vi selvfølgelig også er lige glade for alle vore medlemmer her i landet i øvrigt og i udlandet. Den kommende tid og de kommende år bliver rigtig spændende for vor forening. Vi skal selvfølgelig som hidtil støtte museet af alle kræfter og på mange forskellige måder.

Vi har med glæde og interesse fulgt Kulturministeriets flotte faglige evalueringer af Vikingeskibsmuseet - og i særdeleshed har vi glædet os over, at museet pr. 1. jan. i år har fået overdraget det fulde ansvar for marinarkæologien øst for Storebælt. Vi får i foreningen hvert efterår et foredrag om dykkersæsonens spændende fund, som museets dygtige dykkehold gør. Og nu har museet jo altså det lovformelle ansvar for alle fund på havbunden lige fra stenalderboplads over vikingskibe og skib fra middelalderen til nyere vragefund fra nyere tid. Det er i det hele taget meget spændende for foreningen løbende at følge med i museets undersøgelser, forskning og formidling - ikke mindst også i disse lokaler.

Vi vil i foreningen i den kommende tid i særlig grad være fokuseret på, hvordan venneforeningen bedst muligt kan understøtte realiseringen af de meget visionære udviklingsplaner, som Vikingeskibsmuseet offentliggjorde sidste december med visions- og helhedsplanen "*Mennesket, skibet og havet*".

Det er et meget visionært og ambitiøst projekt. Realiseringen vil koste størrelsesordenen 250-300 mio. kr. Foreningen har derfor også med stor glæde noteret sig Roskilde Byråds meget positive indstilling til museets fremtidsvisioner. Stormen Bodil var - som alle husker det - hård ved Vikingeskibshallen og Museumsøen. Vikingeskibsmuseet kom vel i virkeligheden i medierne ligefrem til at stå som symbolet på stormens hærgen. Storskaderne giver store udfordringer for museet - ikke mindst i forhold til denne bygning, vi befinder os i. Vikingeskibshallen kræver en meget omfattende renovering.

Vi vil fortsat i venneforeningen af alle kræfter støtte op om Vikingeskibsmuseet - så vi fremover sikrer et moderne, aktivt og attraktivt museum, der ikke bare giver borgerne i Roskilde og medlemmerne af venneforeningen gode oplevelser, men ikke mindst også præsenterer en vigtig del af den danske kulturarv for et stort publikum. Vikingeskibsmuseet er ikke alene et verdensberømt museum, der i øjeblikket besøges af op mod 150.000 gæster om året, hvor over 60 % er fra udlandet. Vikingeskibsmuseet er også en hel unik kulturel institution i Roskilde, der med alle aktiviteterne på museumsøen - også uden for museets åbningstider - udgør et central mødested i byen.

Museumsøen lever fornemt op til den kendte sandhed om, at "der sker altid noget på havnen". Den brede opbakning til vor forening har derfor også flere dimensioner end blot i snæver tilknytning til selve Vikingeskibsmuseet.

Vikingeskibsmuseets Venner ser med spænding, lyst og energi frem til de kommende års foreningsarbejde til glæde såvel for medlemmerne som for Vikingeskibsmuseet - og for Roskilde.

Vi har tilrettelagt de næste par timer på den måde:

1. Vi får først et musikindslag af **Benny Holst Trio**.

2. Derefter gives ordet til bestyrelsesformanden for Vikingeskibsmuseet, borgmester **Joy Mogensen**, der vil give foreningen en hilsen

3. Dernæst overdrages talerstolen til **Vikingeskibsmuseet**.

Som det sikkert vil være mange af Jer bekendt afgik en af Vikingeskibsmuseets store og solide støtter **Oluf Olsen** ved døden i sidste uge. Den tidligere rigsantikvar og professor var sammen med **Ole Crumlin-Pedersen** jo hovedmændene, da fundende i Skuldelev-renden blev udgravet i slutningen af 1950'erne og begyndelsen af 60'erne. Olaf Olsen var også en drivende kraft bag lovgivning om kulturarven i havet, som er grundlaget for Vikingeskibsmuseets marinarkæologiske arbejde. Olaf Olsen sad en årrække i museets bestyrelse, og han var med til at etablere "Det marinarkæologiske Forskningscenter", som virkede her på stedet i perioden 1984-94. Olaf Olsen har altså været en rigtig afgørende person for Vikingeskibsmuseet, som åbnede i 1969 – og som han har fulgt med levende interesse i alle de følgende år. Olaf Olsen begravnes i netop disse timer fra Alrø Kirke i Jylland. Vikingeskibsmuseets Venner sender også herfra en varm og taknemmelig tanke til Olaf Olsen.

Begravelsen er årsagen til at Vikingeskibsmuseets direktør **Tinna Damgård-Sørensen** ikke kan nå tilbage og deltage i vort jubilæum. Selvfølgelig skal Tinna repræsentere Vikingeskibsmuseet ved Olaf Olsens begravelse. Det ligger i sagens natur, og det har vi fuld forståelse for i venneforeningen, selvom vi selvfølgelig savner den dynamiske direktør her i dag.

Jeg skal bringe de varmeste hilsener fra Tinna til alle her i dag.

I Tinna's fravær bliver det museumsinspektør **Louise Kæmpe Henriksen**, som vil hilse fra Vikingeskibsmuseet efter Joy Mogensen. Også det glæder vi os til. Louise er en rigtig god bekendt af venneforeningen.

4. Herefter får vi endnu et indslag af **Benny Holst Trio**, inden foreningen vil overække en særlig gave til Vikingeskibsmuseet, som er muliggjort af kontingentmidlerne.

5. Herefter glæder vi os i foreningen til at overække **foreningens gave** til Vikingeskibsmuseet.

6. Og herefter afsluttende lille "*tillægshændelse*"

Vi har stillet lidt **godt til ganen fra "Cafe Knarr"** frem og også **lidt til at læske sig på**.

Det er i selvfølgelig meget velkommen til at forsyne Jer med undervejs.

Jeg vil nu give stafetten videre til Benny Holst Trio

oOo

GAVEOVERÆKKELSEN – venneforeningens gave til Vikingeskibsmuseet (ved formanden).

"Vikingeskibsmuseets Venner" har – som jeg var inde på tidligere - gennem stort set alle vore 25 år været i stand til at støtte projekter på Vikingeskibsmuseet økonomisk med mindre årlige beløb – typisk i størrelsesordenen 30.- 40.000 kr. Venneforeningen har i fortsættelse af denne gode tradition valgt at markere vort foreningsjubilæum ved at skænke en særlig gave til Vikingeskibsmuseet, som vi har sparet op til gennem medlemmernes kontingentmidler.

Jeg vil derfor anmode Louise Kæmpe Henriksen om at komme herop.

Kære Louise og kære Vikingeskibsmuseum.

Der findes jo en sjov leg, der hedder "Skibet er ladet med...".

På vegne af Vikingeskibsmuseets Venner er det en stor fornøjelse, at overække museet dette vikingskib. Det har ikke som Havhingsten været på togt til Irland. Det har heller ikke ligget på havbunden, men det er som det ses ladet med masser af guldmønter.

Dette vikingskib og guldmønterne symboliserer, at venneforeningen i anledning af vort jubilæum skænker Vikingeskibsmuseet **100.000 kr.**

Beløbet har vi klausuleret. Pengene skal nemlig anvendes til at udarbejde manuskript til og trykke bogværket "*Fuldblod på havet*" som bliver en rigt illustreret bog med den forskningsmæssige evaluering af, om selve rekonstruktionen af Havhingsten i selve sin konstruktion var troværdig på havet især under den store færd til Irland.

Venneforeningen glæder sig meget til at stå med bogen i hånden – og det bliver efter planen i 2017.

Held og lykke med arbejdet med bogen.

oOo

Overrækkelse af en buket blomster til den person, der har været medlem længst i venneforeningen (ved formanden).

Som jeg nævnte tidligere har Vikingeskibsmuseets Venner en kerne af over 30 meget trofaste medlemmer, der har været med lige fra starten i 1990.

Det er foreningen meget glad og taknemmelig for. Det giver stabilitet i foreningen og god og tryk støtte til bestyrelsen i vort arbejde.

Vi har det i foreningen ikke på den måde, at de mest fornemme medlemmer, er dem med de laveste indmeldelsesnumre. Alle vore medlemmer er lige vigtige, men vi vil meget gerne markere vor store taknemmelighed overfor vore trofaste medlemmer.

Jeg vil derfor anmode *Bente Kjærgård* om at komme herop.

Kære Bente.

Du var en af de første, der troede på projektet med venneforeningen.

Rent faktisk har du medlemsnummer 3.

Du er således i dag på jubilæumsdagen den person, der har været medlem længst i foreningen.

Venneforeningen vil i dag benytte lejligheden til at markere vor taknemmelighed overfor dig og alle de andre i vor kerne af trofaste medlemmer.

Som repræsentant for dem, skal du derfor have denne buket blomster.

Buketten symboliserer venneforeningens store tak og varme hilsen til alle vore trofaste medlemmer.

Tusinde TAK for den vedvarende støtten til foreningen til dig og de øvrige medlemmer.